

Rendkívül való Toldalék.

A' Magyar Kurir 75-dik darabjához.

Historiai Akták: —

A' Genti Püspök és más néhány fő papok ilyen emlékeztető irást terjesztettek a' *Belgiumi* Király' eleibe: —

„Sire! Nem gondoljuk, hogy tovább kelljen várokozniunk véietlenül történt megilletőzésünknek és bánkodásunknak Felséged' eleibe lejendő terjesztésével, melyet nekünk a' Felségedtől ezen hónapnak 18-dikán kiadatott Hirdetés okozott. Azzal a' meggyőződéssel, hogy a' Püspököknek első kötelessége a' legyen, hogy az igazságot a' thronus' eleibe vigyék, ha az a' vallás' nagy ügyét illeti, annyival is nagyobb bátorsággal és szabadsággal teljesítjük ezen kötelességünket, hogy Felséged néhány izben ki jelentette azt, hogy a' Religiót maga egész hatalma által védelmezni akarja, és hogy Felséged éppen abban a' Hirdetésben is, melly a' mi nyughatatlanokunknak oka, bizonyossá teszi a' *Catholica* anyaszentegyházat annak fennállása 's elsőbbségbeli jussai eránt. Sire! ezen jusok nem egygyeznek meg a' Felséged országában az új Constitúciónak azon tikkelyével, melyben minden *Religióknak* egyenlő oltalom és kedvezés ígértetik. Azolta, hogy a' *Belgák* keresztényekké lettek, az e' féle veszedelmes újítást soha sem lehetett ezen tartományokba külfömben behozni, hanem csak erőszak által. A' II-dik *Jósef* próbatételének, mely szerint ezt itt fenntartani akarta, nem lett semmi fogantatja. Ugyantsak ezt, az előbbeni *Frantzia* tirannismus is felállította vala *theorabán*; hanem nem következtek belőlle semmi religiói nyughatatlanoklások, mivelhogy a' Státusnak akkori feje a' protestans közönségeket éppen oly kevésse oltalmazta, mint a' *Catholicusokat*. Annakutánna, hogy ez az uralkodó, ez a' minden religiók' ellensége, megbukott,

minden ekklesiái jusait ismét vissza kapta a' *Belga* anyaszentegyház. Az 1815-ben, *Mártzius*' 7-dik napján költ határozásban, melyet a' Fels. Szövetségeseknek Biztosaik meghatározott módon megerősítettek vala, kinyilatkoztatta a' *Belgiumi* Kormányzók: — „Hogy ő a' *Papi* és *Világi Hatalmat* a' magok költsönös határaikban sérelem nélkül meg fogja tartani, úgy, a' mint azok, a' *Canonicus*, és az ország' régi fundamentomos törvényei által meghatározottak.“ — Sire! mi nem kesedelmezünk kinyilatkoztatni Felségednek azt, hogy a' *Canonicus* törvények, mellyek az ország' régi törvényei által fenntartatnak, telyességgel meg nem egygyeznek azzal a' Constitúzióval, a' melly által minden Religiók egyenlő oltalom és kedvezés felől bizonyosokká tétetnek. A' *Canonicus* törvények eleitől fogva kiteszították a' hitszakadást (*Sebismát*) és eretnekséget, az anyaszentegyház' kebeléből. A' keresztény Császárok a' magok kötelességeeknek esmérték lenni ezen törvényeknek fenntartatását 's betölttetését, mint ez könnyen kitettzik az ő ezen tárgyra nézve kijött *Edictumainak* gyűjteményéből. Nagy *Károlytól* fogva az 1781 esztendőbéli szerentsétlen időpontig 's az azután következett esztendőig minden századokban, kisorsító módon oltalmazták ezen Országnek minden Fejedelmei a' *Romai Apostoli Religiót*, 's azt mind azokkal a' jusokkal és elsőbbségi-jusokkal való élés felől bátorságossá tettek, a' mellyeknek birtokában volt. A' *Trienti Concilium*, melynek minden végzései kihirdettettek *Belgiumban*, 's itt Ekklesiái törvényes erővel bírnak, minekutánna minden régi ekklesiái törvényeket megerősített volna, megparantsolta a' Püspököknek, hogy ezeknek betölttetésekre, és nem csak a' hit' szent zálogának megtartására, hanem azon törvényeknek telye-

sítettésekre is hűségesen vigyázzanak, melyek a' Catholica anyaszentegyháznak sarkalatos fenyítéktartását illetik, 's az ő Országlásának hatalmasságát és megsérthetlenségét bátorságossá teszik. Ezen kötelességeknek teljesítését örökké megengedték és könnyebbitettek az Ország' fundamentomos törvényei a' Püspököknek, mind addig, míg egy felsőbb Hatalmasság megvonta tőlök azt a' módot, hogy kötelességeik' minden részének megfelelhessenek. Ha Felséged a' Belgiumi anyaszentegyházat a' maga segedelme 's az ő elsőbbségi jussai felől bizonyossá téven, ez által, mint reméljük, oda ezélez, hogy ezen tartományokban a' Canonicus szent törvényeket egészen fenntartassa, ezen esetben nem vagyunk elégségesek arra, hogy ezért való háladatosságunkat Felséged eránt egészen kimutathassuk. Hanem mi azt a' bátorságot veszszük alázatossággal magunknak, hogy az új Constitúciónak egy tikkelyét Felséged' eleibe terjeszszük, melly azért, hogy minden Religiónknak egyenlő oltalmat ígér, a' mi hivatalunknak szabad és tökéletes gyakorlásával együtt meg nem állhatna. Mi kötelesek vagyunk arra, hogy a' tanításunk alá bízott népeket azon tudományok ellen szüntelenül védelmezzük, mellyek a' Catholica anyaszentegyház' tudományával ellenkeznek. Mi ezen kötelesség alól fel nem oldozhatnók magunkat egygyik legszentebb hivatalunknak megsértése nélkül; és ha Felséged a' Státusnak egy sarkalatos törvénye szerint ezen tartományokban ama' tudományoknak közönséges vallását és terjedését fenntartja és védelmezi, mellyeknek előmenetelesülését mi azzal az egész gondol és erővel, mellyet a' Catholica anyaszentegyház a' mi hivatalunktól vár, akadályoztatni tartozunk, úgy mi formszerűen való ellenkezésben lennénk a' Státus'törvényeivel, 's azon eszközökkel, mellyeket Felséged ama' tudományoknak közöttünk való fenntartására elővehetne, 's e' képpen minden azon való iparkodásunk mel-

lett is, hogy Lékekességben és égygyességben élhessünk, megzavartathatna a' Közönséges tsendesség. És minthogy ennek az új Constitúciónak 136-dik tikkelye szerint valamelly istentiszteletnek gyakoroltatása megakadályoztathatna, ha az által a' közönséges tsendesség megháboríthatna, ebből a' következik, hogy a' mi Religiónknak szabad gyakoroltatása a' Catholica anyaszentegyház' jussaival és szabadságaival való élesnek valami megeshető következése mia t, ezen tartományokban meggátoltathatna. Sire! mi el nem titkothatjuk Felséged előtt azt, hogy az efféle intézetek, ha Felséged által megerősítettének, csak azoknak a' n, ughatatlanságoknak megújittatásokra valóknéneek, mellyek ezen tartományokat a' 16-dik században elpusztították, 's előbb vagy később a' maga alattvalóinak sziveiket Felségedtől, országának azon részében elidegeníteni kéntelenítettének, a' hol a' Cath. Hithez való vonzódás erősebben és elevenebben megmaradott, mint más valamelly Európai tartományban. Már csak az a' Hirdetése is Felségednek, melyben közönségesse tétetik, hogy az új Constitúció által a' vallásbéli szabadságnak megerősítetténi, 's mindeneknek az egyenlő oltalom és kedvezés felől bátorságossá tétetni kell, ijedséget okozott minden szivekben. Tudva való dolog, hogy eza' systema, az új Philosophiának egygyik fő pontja legyen, a' melly reánk nézve ily sok keserveknek kútfeje vala; 's hogy ez a' systema csak azon iparkodjék nyilvánssággal, hogy a' minden vallás eránt való lágyemlegség terjedjen, a' vallás' befolyása gyengüljön, 's végre egészen elenyésszen. —

„Mi megmondani tartozunk Felségednek az igasságot egész kiterjedése szerint. Az ezen tartományokban lévő papság nem mélységes keserűség nélkül vette észébe: hogy Felségedet arra beszéllették, hogy őtet egészen szorítsa ki azon gyűlésekből, mellyekben a' Státus' nagy ügyei megfontoltatnak; hogy az új Constitúció a' ne-

mességre nézve tisztességes megkülönböztetések foglalt magában, a' papság pedig, melly ennekelőtte első Rend volt a' Státusban, azoktól megfosztatott, 's még csak azzal a' jussal sem fog birni, hogy a' tartományi gyűlésekben képviselői lehessenek; hogy az ő befolyása az új Constitúció' elfogadásának munkájától gondosan elválasztatott, oly módon, hogy a' 'Felséged' Hirdetésének kifejezései szerint a' papságnak legnevezetesebb tagjai sintsenek azon személyek között, a' kik az ajánlásra 's polgártársaiknak bizodalomra legméltóbbak; és hogy végezetre néki (a' papságnak) még csak a' sem fogna megengedtetni, hogy helybe nem hagyó volsát a' *Notablesch* jegyző könyvébe bérhassa. Ezek mind olyan eszközök, a' mellyek, keserűséggel mondjuk 'Felségednek, mint csak igen rossz jövőre mutató jelek, úgy tűnhetnek előnkbe, minthogy a' 'Felséged' Ministerei a' papságnak szavát és vélekedését semminek akarják tartani oly tárgyakra nézve, mellyek éppen nem az ő kezek 's nem is más magános személyek kezeik, hanem inkább egészen csak a' papság kezei alá tartoznak, annyiban, a' mennyiben a' Religiónak ügyit illetik. (A' többi következik).

A' tsatározó mezőkről.

Hünningen és *Auxonne* váraiknak a' mi seregeinktől lett elfoglaltatása által, 300 darab ágyuk, 1000 mázsa puskapor, és sok egyéb efféle nagy betsű készületek kerültek az ő kezekre, mellyek mind a' mi örökös tartományainkba fognak hozattatni.

A' *Hünningen* ostromoltatásáról 's megvétetetéséről, az *Austriai* seregeknek fő vezére *Hertzog Schwartzenberg* által kiadott tudósításban, a' főtisztek között a' következők neveztetnek meg a' magok ezen ostromlás' munkájában tett hasznos szolgálataikra és érdemeikre nézve: —

„Obersterek: *Milanes, Bonomo*; Oberst-lajtnantok: *Hakher, Dörre*; Májorok: *Cronoster, Gersdorf*. Az Indzsínörök között: Oberster *Frantischuk*. A' Sapörök

közzül: Generális *Fasching*, Oberster *Mayer*, Al-hadnagy *Jakob*. Az Ágyuzók között: F. M. Lajtnant *Mariafsy*, Badeni Nagy Hercegségbéli General-Lajtnánt Gróf *Hochberg*, Generalmájor Báró *Collenbach*, Herceg *Hohenlohe*, Würtembergi Generalmájor *Stockmayer*, Generális 's egyszersmind Generaladjutáns Gróf *Morzin*, és Oberster *Pley* urak.

Elegyes dolgok.

Nagy Britannia és Portugallia között villongások kezdődtek vala el, mellyek, mint hallik, már oly elevenen folytak, hogy azon időpontban, mikor a' Bonaparte' Fr. ország ellen tett új iparkodásainak híre *Brasiliába* (a' honnét még nem jött vissza a' Portugallus Udvar) megérkezett, már készen állott ezen udvarnál a' Nagy Britannia ellen való hadhirdetés, 's a' hadakozásnak elkezdődésétől minden órán lehetett tartani. Beszélték, hogy a' Portugallusoknak ezen felmérgeződése az Anglusok ellen, ezeknek a' Szeretsen rabvásár' eltöröltetését illető szorgatásuk, vagy sürgető kívánságaik és eszközeik által okoztatott volna. A' *Bahiai* kereskedők nevezetesen azok, a' kik ennek a' kereskedésnek fennállását igen kívánják, a' hasznáért.

Pápa ő Szentsége megparantsolta, hogy azokat a' nagy sokaságú Szabadkőmivest 's egyéb titkos társasági könyveket, mellyeket a' Napolyi volt Király (Múrat) Ágensének házában *Romában* megtaláltak 's összegyűjtötték, mind égessék-el.

A' Spanyol Udvar még folytatja a' *Liberalisok* ellen munkába vétetett keményseget. Az előbbeni Hadi Minister Don *Alvarez Guerra* számkivettetett. A' *Los Agonizantes* nevű szerzetből egy pap felakasztatott az annak visszaállítatására való czélzásért.

A' *Triesti* tudósítások szerint a' *Marokkói* Császár hadat izent az Orosz birodalom, Prussia, és Sicilia ellen: hanem az Orosz Követ munkába vette a' békekesség'feletti való alkudozást.